

Brüssel, 22. juuni 2015
(OR. en)

10184/15

COHAF 63
DEVGEN 110
ALIM 12
ONU 89
FAO 25
COAFR 198
MAMA 75
MOG 39
COEST 194
COASI 84
COLAC 73
PROCIV 33
RELEX 510

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu
Kuupäev:	22. juuni 2015
Teema:	Nõukogu järeldused, mis käsitlevad üldiseid põhimõtteid seoses mitmeotstarbelise rahalise abiga humanitaarvajadustele reageerimiseks

Nõukogu järeldused, mis käsitlevad üldiseid põhimõtteid seoses mitmeotstarbelise rahalise abiga humanitaarvajadustele reageerimiseks

Delegatsioonidele edastatakse lisas 22. juunil 2015 vastu võetud nõukogu järeldused, mis käsitlevad üldiseid põhimõtteid seoses mitmeotstarbelise rahalise abiga humanitaarvajadustele reageerimiseks.

NÕUKOGU JÄRELDUSED, MIS KÄSITLEVAD ÜLDISEID PÕHIMÕTTEID SEoses
MITMEOTSTARBELISE RAHALISE ABIGA HUMANITAARVAJADUSTELE
REAGEERIMISEKS

1. Praeguste humanitaarkriiside tõsidus ja ulatus ning neist mõjutatud haavatavate isikute arv on lähiajaloo seisukohalt enneolematu. Kõige haavatavamate isikute põhivajaduste rahuldamise tagamiseks on vaja uuenduslikke jõupingutusi.
2. Nõukogu tunnistab, et tähtis on muuta praegune abisüsteem tõhusamaks, tulemusikumaks ja inimesekesksemaks. Humanitaarabi tõhususe ja tulemuslikkuse parandamine on Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide üks põhieesmärk, mida on rõhutatud mitmes strateegilises dokumendis, näiteks humanitaarabi valdkonna Euroopa konsensuses,¹ komisjoni teatistes, nõukogu järeldustes humanitaartoitlusabi kohta² ning nõukogu järeldustes teemal ELi lähenemisviis vastupanuvõimele³. See on ka üks kesksetest teemadest 2016. aasta mais Istanbulis toimuva ülemaailmse humanitaarabiteemalise tippkohtumise ettevalmistamisel. Rahalise abi kasutamine on üks nimetatud dokumentides ja aruteludes täheldatud uutest märkimisväärse potentsiaaliga lähenemisviisidest.
3. Nõukogu märgib seoses sellega, et on aina rohkem tõendeid, mis osutavad sellele, et rahalise abi kasutamine võib mõnes kontekstis osutada tõhusamaks ja tulemuslikumaks kui mitterahalise humanitaarabi andmine. Nimetatud tõendite baas täieneb pidevalt. Samas moodustab rahaline abi kogu humanitaarabist praegu vaid väikese osa.

¹ ELT C 25, 30.1.2008, lk 1.

² KOM(2010) 126 lõplik, 31.3.2010 (komisjoni teatis) ja ST 9133/10 (nõukogu järeldused).

³ KOM(2012) 586 lõplik, 3.10.2012 (komisjoni teatis) ja ST 9325/13 (nõukogu järeldused).

4. Nõukogu on arvamusel, et kontekstist sõltuvalt võiks mitmeotstarbelist rahalist abi humanitaarmedetmetes oluliselt rohkem kasutada. Vastavas kontekstis tagab nimetatud lähenemisviis tehingukulude vähendamise kaudu kulutuste parema tasuvuse, annab abisaajatele rohkem ja väärrikamaid võimalusi valida abi nende eelistuste kohaselt ning suurendab haavatavate elanikkonnarühmade mõjuvõimu. See võib oluliselt aidata kaasa sellele, et kriisidest mõjutatud inimesed oleks esmased abisaajad. Lisaks toetab mitmeotstarbeline rahaline abi kohalikku turgu, võib kiirendada kogukondade majanduse taastumist, suurendada valmisolekut ja vastupanuvõimet ning teatud juhtudel täiendada olemasolevaid sotsiaalkaitstesüsteeme.
5. Nõukogu tunnistab mitmeotstarbelise rahalise abi uuenduslikkust. Nõukogu tunnistab vajadust tagada, et selline abi suurendaks kaitset, et seda antaks sootundlikult, võttes nõuetekohaselt arvesse majapidamistes valitsevaid suhteid, ning et see vastaks abiandjate ja abisaajate vastutuse kõrgeimatele standarditele. On oluline tagada, et mitmeotstarbelise rahalise abi andmine toimuks humanitaarseid põhimõtteid järgides ning et see vastaks olukorrale ning tõhususe ja tulemuslikkuse alastele ootustele.
6. Nõukogu märgib, et ühe universaalse lähenemisviisi kohaldamine ei ole võimalik. Kavandatud eesmärkide, näiteks parema toitumise saavutamiseks peab iga konkreetse humanitaarabiprogrammi täitmine olema kontekstipõhine ning moodustama osa hoolikalt kavandatud programmist, kus mitmeotstarbelist rahalist abi kaalutakse paralleelselt muude abi liikidega. Mitmeotstarbelise rahalise abi programmid sõltuvad ka toimivast turust ja stabiilsetest hindandest. Samuti peab olema turvaline ja võrdne juurdepääs turgudele.

7. Nõukogu tervitab asjaolu, et Euroopa Komisjon on teinud algatuse ja koostanud ettepaneku mitmeotstarbelise rahalise abi ühiste põhimõtete kohta (käesolevate järelduste lisas), mis moodustavad strateegilise raamistiku rahalise abi kasutamiseks ning aitavad kaasa tõhusamale, tulemuslikumale ja uuenduslikumale humanitaarabile eri valdkondades. Nõukogu kinnitab, et ta on need kümme üldist põhimõtet heaks kiitnud.
8. Nõukogu palub ELil ja selle liikmesriikidel ning ka humanitaarpartneritel võtta nimetatud põhimõtteid arvesse humanitaarkriisidele reageerimise kavandamisel ja rakendamisel. Nõukogu innustab ELi ja selle liikmesriike tagama, et ülemaailmse humanitaarabiteemalise tippkohtumise ettevalmistamisel kutsutakse üles nimetatud põhimõtteid järgima. Neid põhimõtteid võib kasutada ka selleks, et suurendada humanitaarpartnerite ja teiste sidusrühmade kindlustunnet, et rahaline abi ei ole asjakohases kontekstis ainult tõhus ja tulemuslik, vaid ka vajaduste vastutustundliku rahuldamise võimalus, mis ühtlasi aitab edendada taastumist ja vastupanuvõimet.

KÜMMET ÜLDIST PÕHIMÕTET SEoses MITMEOTSTARBELISE RAHALISE ABIGA
HUMANITAARVAJADUSTELE REAGEERIMISEKS

1. Humanitaarvajadustele reageerimine peaks olema tõhus ja tulemuslik, vastama mõjutatud inimeste kõige tungivamatele vajadustele ning tagama kulutuste parima tasuvuse.
2. Humanitaarmedetmed peavad rahuldama vajadusi mitmetes valdkondades, neid tuleb hinnata valdkondadeüleselt ja pakkuda põhivajaduste rahuldamiseks.
3. Humanitaarabi tuleb anda viisil, mis suurendab kaitset ja võtab arvesse abisaajate turvalisust, väärikust ja eelistusi.
4. Tuleks soodustada uuenduslikke lähenemisviise vajaduste rahuldamiseks.
5. Mitmeotstarbelist abi tuleks algusest peale kaaluda paralleelselt teiste abi liikidega – alati tuleb küsida „Miks mitte raha?”
6. Sõltuvalt kriisi olemusest ja kontekstist võib osutuda vajalikuks ülekandmisviiside ja abimehhanismide kombineerimine ning nende kasutamine kriisi eri etappides – meetmete optimeerimiseks võib olla vajalik nende kombineerimine.
7. Juba kriisi alguses tuleb hinnata piisavalt üksikasjalikult turgude ja teenuste humanitaarvajaduste rahuldamise suutlikkust, mis tuleb üldisesse hinnangusse integreerida ning mida tuleb korrapäraselt jälgida ja läbi vaadata.
8. Kriisile reageerimisel osalevad asutused peaksid algusest peale looma selge koordineerimis- ja juhtimisstruktuuri ning ühtlustama hinnangud, abisaajate registreerimise, abi suunamise ja järelevalve.

9. Võimaluse korral tuleks alati kasutada ära sidemeid riiklike sotsiaalkaitstesüsteemidega.
10. Vastutusega seotud kaalutlused nõuavad, et kasutataks kindlaid mõjude ja tulemuste näitajaid, mille arv peaks olema piiratud ning mis peaksid koosnema nii asutustepõhistest kui laiematest näitajatest.

Iga põhimõtte põhjendus on esitatud kontseptsioonidokumendis „Kümme üldist põhimõtet seoses mitmeotstarbelise rahalise abiga humanitaarvajadustele reageerimiseks”, mis on kättesaadav Euroopa Komisjoni veebisaidil:

http://ec.europa.eu/echo/files/policies/sectoral/concept_paper_common_top_line_principles_en.pdf
